

Quddiem l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 127/2017

DB (l-ilmentatur)

vs

Crystal Finance Investments Ltd.

(C26761) (il-provditur tas-servizz)

Seduta tas-17 t'April 2019

L-Arbitru,

Ra l-ilment fejn l-ilmentatur essenzjalment jghid:

Illi garrab telf ta' flus minn zewg investimenti, ***Getgoods.de*** u ***New World Resources***, mibjugha lilu minn ***Crystal Finance Investments Limited*** ('il-provditur tas-servizz'). L-ilmentatur indika li l-flus investiti kienu qabel ma' kumpanija ohra ta' assigurazzjoni, li izda nehha ghax beza' li setghet tfalli u jitlifhom.

Eventwalment, investa mal-provditur tas-servizz ghax emmen li hi kumpanija aktar serja. Hu tenna li l-investimenti li hu ghamel mal-provditur tas-servizz ma kinux f'xi investimenti *high risk* b'imghax gholi, izda f'investiment fejn id-dhul kien wiehed normali.

L-ilmentatur indika ukoll li hu m'ghandux paga kbira u, ghalhekk, jipprova jfaddal minn dak li jaqla'. Izda, dejjem halla f'idejn il-genituri tieghu fejn jidhlu flus.

Hu tenna li kien infurmat li ghalkemm il-valur tal-investment jista' jitla' kif ukoll jinzel, dejjem intqal lilu li meta jaghlaq fi zmienu, xorta jiehu dak li hu jkun investa, filwaqt li qatt ma gie infurmat li l-flus seta' jitlifhom ghaliex ikun sar investment hazin li bil-konsegwenza t'hekk hu tilef dan l-investment u qed ikun imcahhad mill-flus u l-imghax li suppost dahhal matul is-snin.

L-ilmentatur sahaq li l-provditur tas-servizz m'ghamilx analizi serja u, ghaldaqstant, qed jitlob li jinghata l-flus kollha lura li jammontaw ghal madwar €16,000.¹

Ra r-risposta tal-provditur tas-servizz li tghid:

1. Illi preliminarjament, l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji (l-**“Arbitru”**) m'ghandux gurdizzjoni sabiex jisma' u jiddeciedi l-vertenza odjerna billi l-partijiet issottomettew ghal gurdizzjoni tal-Qrati ta' Malta u dan *ai termini* tal-Artikolu 17 tat-*Terms of Business Agreements* (annessi u mmarkati bhala **'Dok CF11'**) liema artikolu jispecifica bl-aktar mod car illi *'This Agreement is subject to the Laws of Malta and any dispute, which may arise therefrom, shall be subject to the jurisdiction of the Maltese Courts,'* u ghalhekk l-Arbitru ghandu jiddeciedi li jieqaf f'dan l-istadju milli jiprocedi bis-smigh u decizjoni dwar il-mertu ta' dan l-Ilment;
2. Illi preliminarjament ukoll u dejjem minghajr pregudizzju ghas-sueccipit u ghall-eccezzjonijiet li jsegwu, is-Socjetà Esponenti teccepixxi in-nullità tal-Ilment *ai termini* tal-Artikolu 789(1)(c) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta inkwantu iffaccjata bl-Ilment kif gie redatt, is-Socjetà Esponenti ma tistax tressaq difiza adegwata billi mill-istess Ilment ma jirrizultax/jirrizultawx in-nuqqas/ijiet tas-Socjetà Esponenti li jaghtu lok ghall-Ilment u kwalunkwe dritt pretiz minnu. Fic-cirkostanzi ma huwiex possibbli li s-Socjetà Esponenti taghraf il-bazi tal-istess Ilment (u allura l-eccezzjoni u sussegwentement il-prova li trid tressaq) biex tiddefendi lilha nfisha adegwatement kif hu dritt indisputibbli taghha u xi provi tressaq biex ixxejjen il-pretensjoni ghad-danni allegati li fi kwalunkwe kaz huma r-rizultat ta' fatturi totalment estranei ghas-Socjetà Esponenti;
3. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-Ilment huwa mimli inezattezzi b'sensiela ta' allegazzjonijiet bla bazi u inveritieri sabiex jinngu storja artificjali tar-rapport bejn l-investitur Ilmentatur u s-Socjetà Esponenti kif se jigi ampjament ippruvat waqt is-smigh ta' dan il-kaz;

---

¹ A fol. 4

4. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, subordinament u fil-mertu, l-Ilment u l-allegazzjonijiet tal-Ilmentatur huma ghal kollox fiergha u infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu respinti bl-ispejjez ghaliex f'kull waqt is-Socjetà Esponenti agixxiet kif rikjest mill-qafas regolatorju applikabbli u skont l-oghla livell ta' diligenza mistennija fil-ligi, kif jista', jekk ikun hemm il-htiega, jigi ampjament ippruvat waqt is-smigh ta' dan il-kaz;
5. Illi fil-mertu l-Ilment u t-talbiet tal-attur huma ghal kollox infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu respinti bl-ispejjez;
6. Illi fil-mertu u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-attur qiegħed jibbaza l-Ilment tieghu fuq il-fatt illi allegatament **“Jien kont infurmat li ghalkemm il-valur tal-investment jista' jitla' kif jista' jinzel, dejjem qaluli li dak li investajt meta jaghlaq fi zmienu jien xorta niehu l-flus li nkun tfajt fl-investment. Qatt ma gejt infurmat li l-flus nista' nitliffhom ghaliex ikun sar investment hazin tant li bil-konsegwenza t'hekk dan l-investment b'total ta' 16000 units issa jien qiegħed inkun imcahhad mill-flus li kienu jiswew kif ukoll l-imghax li suppost qed indaħhal izda li tlift matul dawn is-snin”**. Filwaqt illi s-Socjetà Esponenti tagħmilha cara illi kien missier l-Ilmentatur li iddecieda illi jinvesti flusu għan-nom ta' ibnu f'investimenti mas-Socjetà Esponenti minghajr ebda pressjoni da parti tas-Socjetà Esponenti, kif ukoll kien huwa li ried imghax għoli allavolja gie spjegat lilu li dan ifisser riskju oghla, u li wiehed għandu janalizza il-profil tal-Ilmentatur u jiddiskuti mieghu, però, l-Ilmentatur ta *power of attorney* lil missieru, BB, għalhekk dan tal-ahhar seta' jiddeciedi għan-nom tieghu. Is-Socjetà Esponenti ma taqbel assolutament xejn mal-allegazzjonijiet magħmula f'dan l-Ilment.

Anzi ssostni li l-Ilmentatur kien ben infurmat dwar ir-riskju (kif qed jgħid ukoll car huwa stess fl-Ilment tieghu) li anke jista' jitlef il-kapital jew parti minnu, u dan mhux biss fehmu izda ffirmat għalih. Dan kollu sakemm attenda l-laqgħat hu, meta minfloku gie missieru, l-ispjega ingħatat lilu bħala *attorney* awtorizzat. Wara kollox l-investment kien wiehed f'*bonds* semplici, adattat għat-tip ta' investitur mhux professjonali, facli biex tifhimhom u facli biex wiehed jifhimhom u ma kien hemm ebda element ta' *mis-selling*;

7. Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-premess, l-Ilment huwa infondat fil-fatt u fid-dritt u ghandu jigi michud bl-ispejjez ghaliex:

a) Illi d-dannu jew telf li garrab l-Ilmentatur, jekk seh, seh totalment bhala rizultat ta' cirkostanzi, avvenimenti u interventi ta' terzi li fuqhom assolutament ma kellhom, jew ma seta' jkollhom, l-ebda kontroll is-Socjetà Esponenti, kif jidher car mill-komunikazzjonijiet ta' **Getgoods.de AG; New World Resources ('Dok CF12', 'Dok CF13')** li ntbaghtu lill-Ilmentatur. Ghalhekk kwalunkwe telf li garrab l-attur huwa rizultat ta' *Market* u *Credit Risk*, u kaz ukoll ta' frodi nterni go wahda mill-kumpaniji li harget il-*bond*. Dan kollu riskju inerenti ta' kull investiment finanzjarju (u dan kif gie spjegat lill-missier tal-Ilmentatur mir-rapprezentanti tas-socjetà konvenuta, kif ukoll miktub fid-dokumenti provduti lill-Ilmentatur, liema dokumenti huwa stess, BB bhala *power of attorney*, kien iffirma li qed jifhem u qed jiehu ir-responsabbiltà tad-decizjoni f'isem ibnu, DB. L-Ilmentatur accetta dan kollu. Id-dokumenti jinkludu *r-ratings* tal-*bonds*, (vide **'Dok CF14'** u **'Dok CF15'**) u kif ukoll spjegat lilu fil-korrispondenza qabel dan l-Ilment), u liema *bonds* kienu, fil-hin meta nghata l-parir, jghoddu jew *suitable* ghalih, u tul ir-relazzjoni kollha bejn il-partijiet li bdiet fis-sena 2011, qatt u fl-ebda mument ma kien hemm investiment mhux skont kif tirrikjedi s-sengha u l-arti u mhux konformità mal-istruzzjonijiet tal-Ilmentatur stess;

b) Ninfirmaw ukoll illi s-Socjetà Esponenti qatt ma rceviet ilment ufficjali minghand DB, fil-fatt ma irrispondietx ghall-ilment peress li dan ma wasalx. Ircevejna ilment b'*email* (**'Dok CF16'**) minghand missier l-Ilmentatur. L-ittra mehmuzza mal-formolarju tal-Arbitru ma waslitx ghand is-Socjetà. Però, infurmajna lill-genituri tal-Ilmentatur li wkoll ilmentaw (Ref 128/2017) li l-ilment ghandu jasal minghand DB.

c) L-Ilmentatur investa f'*bonds* u investimenti tal-istess tip mis-sena elfejn u hdax (2011), u konvenjentement mhuwiex jikkunsidra l-

investimenti li saru mill-bidu tar-relazzjoni bejn il-partijiet mis-sena 2011. Kull tranzazzjoni fejn diversi drabi l-llmentatur inghata aktar minn ghazla wahda ta' fejn jinvesti flusu. Wara s-sena 2012, dan ta' *power of attorney* lil missieru, BB, sabiex jiddeciedi ghan-nom tieghu. Dan tal-ahhar dejjem insista li jinvesti go *bonds* li jhallsu aktar minn 6% u jekk jista' jkun bi prezz anqas minn 100% sabiex jiggwadanja minn qligh kapitali, kif fil-fatt gara diversi drabi, izda fid-dinja tal-investimenti mhux dejjem huwa possibbli li tigi dejjem tajba speċjalment meta wiehed qed jistenna ammont gholi ta' dhul li bilfors jirrikjedi element ta' riskju gholi li wiehed jifhem ukoll, speċjalment, wara esperjenza ta' aktar minn ghoxrin tranzazzjoni fl-istess tip ta' *bond investments*. Huwa wisq faċli u kontra kull principju ta' *portfolio theory* li investitur izomm ghalih il-qligh sostanzjali li ghamel tul iz-zmien mill-portafoll ta' investimenti u mbaghad jippretendi li *advisor*, f'dan il-kaz, is-Socjetà Esponenti, minkejja *r-risk warnings* li jkun ta' lill-klijent bil-fomm u bil-miktub, jidhol jaghmel tajjeb ghal xi investment partikolari li jmur hazin minkejja li dan jigri minhabba cirkostanzi li graw ferm wara li jkun inghata l-parir, cirkostanzi li ma kinux prevedibbli fil-mument li fih sar l-investment.

- d) Hija ukoll gidba u anke kontraditorju meta qed jinghad li "*L-investimenti ma kinux f'xi investimenti high risk b'imghax gholi, izda f'investment fejn dhul kien wiehed normali. Jiddispijaci nighid li qatt ma kont inkun infurmat jew nircievi informazzjoni fuq kif sejjer l-andament tal-investimenti*". Hija tal-misthija li wiehed qed jallega dan meta intbaghtu *statements* regolari, darbtejn fis-sena u l-*attorney* tieghu attenda wkoll numru ta' laqghat mal-*financial advisor*, bejn wiehed u iehor kull sitt xhur, dawn huma wkoll dokumentati b'dak li gie diskuss u anke kkonfermati u ffirmati minghand l-istess *attorney*. Ta' min isemmi wkoll illi diversi drabi inghata l-parir lil missier l-llmentatur bhala *attorney* sabiex jigi ikkunsidrat investment go "*funds*" li ghalkemm jinvestu xorta go *bonds*, hemm firxa akbar. Però, dan ma kienx accettat u dejjem ghazel li jinvesti go *bonds* diretti, b'imghax gholi u jekk jista' jkun, kien dejjem jippreferi li l-prezz ikun f'livelli ta' inqas minn 100%

sabiex jaghmlu gwadann minn fuq dan ukoll. Dan kien it-tip ta' investment li hu dejjem gharaf bhala l-aktar attraenti u accetta li dan igorr riskju akbar. Fil-fatt, il-klijent investa u ghamel qligh kapitali fuq *bonds* diretti ta' *Venezuela, Lloyds Bank Subordinated, LBG Capital Subordinated, Schmolz & Bickenbacj* u *Takko*, fost ohrajn. Qatt ma ttiehed il-parir li jinvesti il-flus ta' ibnu go *funds*, il-bqija dejjem b'entuzjazmu investa go *bonds* diretti b'imghax gholi li jaqbez is-6%; u mhux kif qed jghidu fl-illment kienu jfittxu "*dhul normali*" (dhul normali qed insemmu anqas minn 2-3% kif kienu qed joffru il-banek fl-istess perjodu).

- e) Ma tezisti u lanqas ma nghatat, kif ma setghetx tinghata, ebda garanzija awtomatika li investment bhal dak jirrendi dak li kien minnu mistenni kif ukoll jithallas lura l-kapital wara li jimmatura ghaliex l-investment hu dak li hu u l-investitur ma jistax jibdel il-karatteristici tieghu.
- f) Is-Socjetà Esponenti dejjem imxiet mal-obbligi taghha, skont kif tirrikjedi l-ligi u anke bosta regolamenti taht il-*MiFID (The Markets in Financial Instruments Directive)* minghajr ebda preferenza lejn xi tip jew grupp ta' klijenti fuq iehor. Dan oltre li l-ligi dwar is-servizz tal-investment u l-*MiFID*, kif ukoll it-*Terms of Business* bejn il-klijent u *Crystal* kollha jipprovdu li l-obbligi ta' *Crystal* kien li jaghtu parir gust u professjonali a bazi ta' informazzjoni disponibbli fil-hin li jsir l-investment. Jekk wara c-cirkostanzi jinbidlu b'mod imprevedibbli u dan iwassal ghal waqgha fil-prezz tal-*bond*, dan huwa riskju li jrid igorru l-investitur bhalma l-investitur igawdi mill-qligh fuq investimenti li jmorru tajjeb.
- g) Jekk jigi accettat ragunar li klijent igawdi l-qligh fejn l-investimenti jmorru tajjeb, izda fejn imorru hazin il-provditur tas-servizz irid jaghmel tajjeb in parti jew fl-intier, allura, dan ifisser theddida ghas-sostenibilità tal-industrija tal-investimenti f'Malta ghax l-industrija ma tistax tippartecipa f'loghba li wicc jirbah il-klijent u rgejjen titef l-industrija. Fil-fatt, meta wiehed iqis il-qligh li l-klijent kellu minn investimenti ma' *Crystal* ma jirrizultax li l-klijent ghamel telf izda, fil-fatt, ghamel qligh. Fil-fatt, l-imghaxijiet li thallsu tul ir-

relazzjoni jilhqu l-hamest elef Ewro (€4,992). B'kollox, jekk wiehed jiehu stampa tat-telf u qligh kapitali u dhul, jirrizulta telf nett ta' Euro3,686, li izda jinkludi telf ta' aktar minn Euro7,375 fuq *bond* ta' *Getgoods* rizultat ta' frodi interna li zgur ma kinitx prevedibbli fil-hin li sar l-investment li kien *rated* bhal *Investment Grade* u li dan it-telf ilu li rrizulta madwar erba' snin ilu. Kif l-Ilmentatur qed jasal ghall-figura ta' kumpens ta' sittax-il elf (Eur16,000) ma huwiex car ghax fil-fatt dan l-ammont huwa akbar mill-investment li l-Ilmentatur ghamel fiz-zewg *bonds* li dwarhom ressaq l-Ilment u ma jiehu konsiderazzjoni tal-ebda qligh iehor li ghamel mill-portafoll ta' investment. Din hija turija ohra tan-nuqqas ta' kredibilità tal-Ilment.

L-obbligi ta' *Crystal* skont il-ligi u skont il-ftehim mal-klijent tat-*Terms of Business* huwa li tibghat *statement* kull sena b'valutazzjoni korretta u li tinforma lill-klijent dwar xi *default* jew *corporate actions* li jista' jkun hemm fuq il-*bond* investit. Dan l-obbligu s-Socjetà Esponenti wettqitu skrupolozament. Jizdied jinghad ukoll li mal-*statements* ta' Dicembru 2014, is-Socjetà baghtet cirkolari lill-klijenti kollha, inkluz l-Ilmentatur, biex tfakkarhom li *Crystal* ma kienet tiggarrantixxi l-ebda investment u tfakkar l-importanza li l-klijent jezamina sew l-*statements* u l-valutazzjoni tal-investment biex jizgura li jekk ikun hemm caqliq fil-prezz dan jibqa' accettabbli ghar-riskji li klijent ikun lest jaccetta. Il-klijent gie wkoll imheggeg biex jiddiskuti l-andament tal-*portfolio* mal-*client advisor* tieghu jekk ihoss il-htiega u dan bla ebda spejjez.

8. Illi fl-ahhar nett, jinghad illi s-Socjetà Esponenti ma thossx illi hemm rimedju ghall-Ilment kif imressaq mill-Ilmentatur peress illi l-Ilment mhuwiex gustifikat.
9. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez.

Eccezzjonijiet Preliminari:

L-ewwel eccezzjoni tirrigwarda l-gurisdizzjoni tal-Arbitru. Il-provditur tas-servizz jghid li l-Arbitru m'ghandux gurisdizzjoni a bazi tal-klawsola 17 tad-dokument Dok CFI 1² ipprezentat mill-provditur tas-servizz.

L-Arbitru qed jichad din l-eccezzjoni peress li:

- i. Meta sar dan il-kuntratt ma kienx ghadu twaqqaf l-Ufficcju tal-Arbitru u, ghalhekk, il-partijiet ma setax kellhom l-intenzjoni li jeskluduh;
- ii. Ghaliex ukoll il-klawsola 17 tat-*Terms of Business Agreement* normalment tintuza f'kuntest internazzjonali fejn trid issir ghazla bejn il-ligijiet diversi li japplikaw ghall-kuntratt u wkoll liema qorti jkollha gurisdizzjoni.

Dan gie kkonfermat u elaborat f' decizjonijiet tal-Qorti tal-Appell, fosthom, f'dik fl-ismijiet ***Theresa Camilleri vs Crystal Finance Investments Ltd. deciza fil-5 ta' Novembru 2018***, fejn il-Qorti irritereniet illi

'L-Artikolu 21(1)(a) hu ntiz ghall-konsumatur fis-sens li l-ghazla hi tieghu fejn ghandu jfittex ghal rimedju fir-rigward ta' ilment relatat mal-imgiba ta' provditur ta' servizz finanzjarju'.

Il-Qorti ziedet ukoll:

'Il-kuntratt li ffirmaw il-partijiet hu tat-tip standard form fejn il-konsumatur ikun f'pozizzjoni ta' take it or leave it ghaliex ma jkollux bargaining power.

Ghall-Qorti, meta fil-11 t'April, il-partijiet iffirmaw il-kuntratt, klawsola 17 ma kienx taghmel sens meta tqis li:

- i. *Fil-ftehim li sar ma kienx hemm xi element internazzjonali bejn il-partijiet. Choice of Jurisdiction Clause normalment issir sabiex kwistjoni tinqata' minn qorti ta' pajjiz maghzul u mhux minn qorti f'pajjiz iehor;*
- ii. *Fi zmien li kien iffirmat il-kuntratt, il-qorti kienu l-uniku post fejn parti setghet tfittex ghal rimedju kontra l-parti l-ohra minghajr hteiga tal-kunsens tal-parti l-ohra. F'dak iz-zmien l-Att dwar L-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji ma kienx ligi ... Ghalhekk zgur li f'dak iz-zmien il-partijiet ma*

---

² A fol. 30 et seq

setax kellhom l-intenzjoni li jeskludu r-rimedju li jaghti l-Kap. 555 lill-konsumatur, galadarba kien rimedju li ma jezistix ...'

Il-Qorti ikkonkludiet:

'Il-Qorti hi tal-fehma li hemm cirkostanzi specjali li xorta jwassluha sabiex tiskarta klawnsola 17 tal-kuntratt minhabba li m'hemmx dubju li fiz-zmien li l-partijiet iffirmaw il-kuntratt hadd minnhom ma seta' kien qieghed jipprevedi l-introduzzjoni tal-Kap. 555. Ir-rimedju li jaghti l-Kap. 555 lill-konsumatur huwa wiehed ad hoc bil-ghan li jissimplifika l-access tal-konsumatur tas-servizzi finanzjarji ghal rimedju kontra l-provditur tas-servizz. Rimedju li ma kienx jezisti fiz-zmien li l-partijiet iffirmaw il-kuntratt u li ghalhekk l-appellata qatt ma setghet irrinunzjat ghalih'.

Dan kollu gie ribadit f'decizjonijiet ohra tal-Qorti tal-Appell kontra l-istess provditur tas-servizz fuq eccezzjoni identika, fosthom, dik ricenti fl-ismijiet: ***Mary Anne Vella vs Crystal Finance Investments Ltd. tal-11 ta' Frar 2019.***

L-Arbitru jaghmel tieghu dawn il-motivi espressi mill-Qorti tal-Appell u ghar-ragunijiet moghtija qed jichad din l-eccezzjoni.

It-tieni eccezzjoni dwar nullità *o meno* tal-ilment hija wahda fiergha peress li kif deciz mill-Arbitru f'diversi decizjonijiet li kien involut fihom l-istess provditur tas-servizz, l-Arbitru mhuwiex marbut bil-Kodici tal-Procedura Civili hlief ghal referenzi specifici li jsemmihom il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-procedura ta' l-Arbitru hija regolata bil-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta li ma tikkontempla l-ebda nullità, anzi tinsisti li l-proceduri quddiem l-Arbitru huma informali u l-Arbitru jrid jiddeciedi skont il-mertu tal-kaz.

Mhux minnu li l-provditur tas-servizz gie b'xi mod pregudikat mill-mod kif inkiteb l-ilment tant li ghamel risposta estensiva. L-ilment kif miktub huwa konformi mal-htigijiet tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta senjalatament l-Artikolu 22(1) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, liema artikolu ma jikkontempla l-ebda nullità u, ghalhekk, in-nullità la jistghu joholquha l-partijiet u lanqas l-Arbitru galadarba mhix kontemplata mil-ligi. Ghalhekk l-ilment m'hemm xejn null fih.

Barra minn hekk, l-Arbitru jagħmel referenza għad-decizjoni tal-Qorti tal-Appell³ f'kaz iehor kontra l-istess provditur tas-servizz fejn din il-Qorti qablet mal-Arbitru li din l-eccezzjoni hija fiergha.

Għalhekk l-Arbitru qed jichad din l-eccezzjoni.

FIL-MERTU

L-Arbitru jrid jiddeciedi l-kaz b'referenza għal dak li, fil-fehma tiegħu, huwa gust,ekwu u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-kaz.⁴

Il-Verzjoni tal-Ilmentatur

L-ilmentatur bazikament qed jgħid li garrab telf ta' flus minn zewg investimenti, ***Getgoods.de*** u ***New World Resources***, mibjugħa lilu minn ***Crystal Finance Investments Limited*** ('il-provditur tas-servizz'). Hu tenna li l-investimenti li hu għamel mal-provditur tas-servizz ma kinux f'xi investimenti *high risk* b'imghax għoli, izda f'investment fejn id-dhul kien wiehed normali.

L-ilmentatur sahaq li:

*'Jiddispijaci li l-kumpanija Crystal Finance Investment ma harsitlix kif suppost il-flus li jien għaddejtilha sabiex tinvestili. Li kieku kont gwidat kif suppost mill-kumpanija ma kontx nitlef flus li kont faddalt sabiex minnhom indaħhal f'tit imghax aktar.'*⁵

Hu tenna li kien infurmat li għalkemm il-valur tal-investment jista' jitla' kif ukoll jinzel, dejjem intqal lilu li meta jagħlaq fi zmienu, xorta jiehu dak li hu jkun investa, filwaqt li qatt ma gie infurmat li l-flus seta' jitlifhom għaliex ikun sar investment hazin li bil-konsegwenza t'hekk hu tilef dan l-investment u qed ikun imcaħhad mill-flus u l-imghax li suppost daħhal matul is-snin.

---

³ ***Carmel Bartolo et Vs Crystal Finance Investments Ltd.*** tal-5 ta' Novembru 2018

⁴ Kap. 555, Art. 19(3)(b)

⁵ *A fol. 6*

L-ilmentatur sahaq li l-provditur tas-servizz m'ghamilx analizi serja u, ghaldaqstant, qed jitlob li jinghata l-flus kollha lura li jammontaw ghal madwar €16,000.⁶

Il-Verzjoni tal-Provditur tas-Servizz

Primarjament, il-provditur tas-servizz ghamilha cara li kien missier l-ilmentatur li ddecieda li jinvesti flus ibnu minghajr ebda pressjoni, kif ukoll kien hu li ried imghax gholi avolja gie spjegat lilu li dan ifisser riskju oghla, u li wiehed ghandu janalizza l-profil tal-ilmentatur u jiddiskuti mieghu, però, l-ilmentatur ta prokura lil missieru, BB, u ghalhekk, dan tal-ahhar seta' jiddeciedi ghan-nom tieghu.

Il-provditur tas-servizz qed jichad l-ilment imressaq a bazi tal-fatt li d-dannu jew telf li garrab l-ilmentatur, jekk dan sehh, kien totalment bhala rizultat ta' cirkostanzi, avvenimenti u interventi ta' terzi li fuqhom ma seta' jkollhom l-ebda kontroll hekk kif riflless fil-komunikazzjonijiet ta' *Getgoods.de AG* u *New World Resources* li ntbaghtu lill-ilmentatur u, ghaldaqstant, kwalunkwe telf li garrab l-ilmentatur kien rizultat ta' *Credit* u *Market Risk*, u kaz ukoll ta' frodi interni go wahda mill-kumpaniji li harget il-*bond*, li huwa parti mir-riskju li jgib mieghu investment finanzjarju.

Dan meta wiehed jikkunsidra l-fatt ukoll li ma nghatat l-ebda garanzija li investment bhalma kellu l-ilmentatur jirrendi dak li minnu kien mistenni kif ukoll jithallas lura l-kapital wara li jimmatara.

Il-provditur tas-servizz indika wkoll li l-ilmentatur investa f'*bonds* u investimenti tal-istess tip mis-sena 2011 u, konvenjement, mhux jikkunsidra l-investimenti li saru mill-bidu tar-relazzjoni bejn il-partijiet.

Fuq kollox, meta mis-sena 2012, l-ilmentatur ta *power of attorney* lil missieru sabiex jiddeciedi ghan-nom tieghu, dan tal-ahhar dejjem insista li jinvesti go *bonds* li jhallsu aktar minn 6% u, jekk jista' jkun, bi prezz anqas minn 100% sabiex jiggwadanja minn qligh kapitali, kif fil-fatt gara diversi drabi.

Il-provditur tas-servizz cahad ukoll dak li tenna l-ilmentatur meta qal li qatt ma kien ikun infurmat dwar l-andament tal-investment jew jircievi informazzjoni

---

⁶ A fol. 4

f'dan ir-rigward, u dan minhabba li kienu jintbaghtu *statements* regolari, filwaqt li missier l-ilmentatur attenda wkoll numru ta' laqghat mal-*financial advisor*.

Barra minn hekk, il-provditur tas-servizz indika li diversi drabi nghata l-parir lill-missier l-ilmentatur bhala *attorney* sabiex jigi ikkunsidrat investment go '*funds*' li ghalkemm jinvestu xorta go *bonds*, hemm firxa aktar, izda dan ma kienx accetta u dejjem ghazel li jinvesti go *bonds* diretti b'imghax gholi u, jekk jista' jkun, kien dejjem jippreferi li l-prezz ikun f'livelli ta' anqas minn 100% sabiex jaghmlu gwadann fuq dan ukoll.

Gie indikat ukoll li missier l-ilmentatur qatt ma ha l-parir tal-provditur tas-servizz sabiex jinvesti l-flus ta' ibnu go *funds* u b'entuzjazmu dejjem investa go *bonds* diretti b'imghax gholi li jaqbez is-6% u mhux kif qed jintqal fl-ilment li kienu jfittxu '*dhul normali*', meta dhul normali ikun inqas minn 2 – 3% kif kienu qed joffru l-banek dak iz-zmien.

Analizi

Il-Prodotti li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment

L-investimenti li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment huma tnejn: **7.875% Notes: New World Resources p.l.c.:2013 – 15.1.21 Reg-S Senior** u **7.75% Getgoods.de AG:2012 – 2.10.17**, *bonds* diretti fuq il-kont tal-ilmentatur.

7.875% Notes: New World Resources p.l.c.:2013 – 15.1.21 Reg-S Senior

New World Resources p.l.c. hija wahda mill-kumpaniji fl-Ewropa Centrali li tipproduci *hard coal* u *coke* mill-faham, li dan il-*coke* (tramite process partikolari) jintuza fil-manifattura tal-azzar.

Din il-*bond* inharget fit-23 ta' Jannar 2013, u kien gie assenjat *rating* ta' B+ mill-agenzija *Standard & Poor's (S&P)*. L-agenzija ta' kreditu *Moody's* harget ukoll *rating* ghal din il-*bond*.

In-*NWR* giet mibjugha lill-ilmentatur ftit zmien wara f'Marzu 2013. Minn *Client Review Form*⁷ ipprezentata jirrizulta li l-ilmentatur xtaq li jzid id-dhul mill-portafoll tieghu, filwaqt li anke jzid il-kapital. Fil-fatt, a bazi tal-istess *Client Review Form* jirrizulta li l-ilmentatur gie offrut ibiegh il-*bond* li hu kellu fil-

---

⁷ A fol. 107

Venezuela sabiex ikun anke jista' jaghmel qligh kapitali u, eventwalment, jinvesti f' *'more high yielding bonds or funds'*. L-investment, imbaghad, sar fin-NWR flimkien ma' *bond* ohra S+B.

F'perjodu relattivament qasir minn meta NWR harget il-*bond* f'Jannar 2013, ir-*rating* beda niezel ftit ftit.

A bazi tad-dokumenti pprezentati f'Lulju 2014, l-ilmentatur gie infurmat⁸ li l-kupun tal-*bond* li ma thallasx fil-15 ta' Lulju, ma giex imhallas lanqas wara li ghadda perjodu ta' 30 gurnata li fih il-kumpanija setghet tohrog il-hlas tieghu. Barra minn hekk, l-ilmentatur gie ukoll aggornat b'dak li kien qed jigri fir-rigward tal-proposta ta' ristrutturar li NWR harget ghall-*bondholders*.

Sussegwentement, permezz ta' notifika⁹ datata 20 t'Ottubru 2014, l-ilmentatur gie infurmat li l-process ta' ristrutturar kien komplut u, rizultat ta' dan, il-*bond* li hu kellu kienet ser tigi skambjata ma' *securities* godda: *Convertible Notes (ISIN: XS1107304625)* u *Contingent Value Rights (ISIN: 1107305192, ISIN:1107307487)*, li l-valur nominali taghhom huwa ta' madwar 45% tal-valur nominali li l-ilmentatur kellu originarjament. F'dan ir-rigward, gew ukoll mahruqa l-*Confirmation of Purchase*¹⁰ relattivi.

7.75% Getgoods.de AG: 2012 – 2.10.17

Il-*bond* in kwistjoni inharget fit-2 t'Ottubru 2012 minn kumpanija *Getgoods* li topera pjattaformi *online* fis-settur tal-*e-commerce* bi prodotti iffokati fuq l-IT, *entertainment electronics* bhal *mobiles* u *tablets*, prodotti elettronici ghad-dar, fost ohrajn.¹¹

Din il-*bond* kienet nghatat *credit rating* ta' BBB-, liema klassifikazzjoni hija *'highly satisfactory credit rating'*, u kellha timmatura fl-2017.

L-investment fil-*Getgoods.de* gie mibjugh lill-ilmentatur f'Awwissu 2013. F'dak il-perjodu, kien imhabbar li l-kumpanija kienet qed tikber bi prospettivi pozittivi.¹²

---

⁸ A fol. 15

⁹ A fol. 95

¹⁰ A fol. 102 - 104

¹¹ <http://www.anleihen-finder.de/anleihe/getgoods-de-ag-20122017>

¹² <https://www.anleihen-finder.de/getgoods-de-waechst-und-liefert-positiven-ausblick-00010899.html>

Izda, ftit zmien biss wara, fil-15 ta' Novembru 2013,¹³ il-kumpanija habbret li applikat ghal proceduri ta' insolvenza. Dan l-izvilupp ekonomiku negattiv kien ta' sorpriza ghal hafna, u dan minhabba li kienu ghadhom kemm gew irrapportati cifri ta' bejgh pozittivi ghall-ewwel disa' xhur ta' dik is-sena, filwaqt li gew ikkonfermati ukoll il-miri futuri ta' tkabbir permezz tal-akkwist ta' zewg hwienet (tal-*internet*) ohrajn. Ir-riskju ta' insolvenza ma kien gie indikat qatt qabel fir-rapporti finanzjarji tal-kumpanija.

Il-prezz¹⁴ tal-*bond* kellu digà impatt negattiv qabel ma saret l-applikazzjoni ghall-insolvenza.

L-ilmentatur gie infurmat, fost ohrajn, dwar il-procedura ta' insolvenza flimkien mal-fatt li ma kienx ser jircievi l-kupun dovut fil-15 ta' Novembru 2013, permezz ta' notifika datata 21 ta' Novembru 2013.¹⁵

Hu gie infurmat ukoll li rrizulta li kien hemm nuqqas ta' sincerità mill-*management* tal-kumpanija li sa ftit zmien qabel kienet harget stqarrija thabbar xiri ta' kumpaniji godda u tbassir ta' tkabbir.

Konsiderazzjonijiet Ohra

Fl-ilment tieghu, l-ilmentatur indika bic-car li hu dejjem halla f'idejn il-genituri tieghu fejn jidhlu flus. Dan gie ikkonfermat meta fix-xhieda tieghu hu sahaq li:

*'... dwar dan il-kaz ma dhaltx fih ghax kien investili l-flus missieri. Lili l-Crystal qatt ma kellmuni. Jien nghid li ma kont naf xejn fuq dan l-investment u ma niftakarx jekk iffirmajt xi karti jew le.'*¹⁶

Minkejja li r-relazzjoni tal-ilmentatur mal-provditur tas-servizz bdiet fis-sena 2011, wara s-sena 2012,¹⁷ l-ilmentatur ta prokura lill-genituri tieghu sabiex ikunu jistghu jiehd u decizjonijiet f'ismu, liema prokura giet eventwalment aggornata

---

¹³ <https://www.boerse-duesseldorf.de/aktien/wkn/556060/news?id=5372854>

¹⁴ https://markets.businessinsider.com/bond/historical/getgoodsdeanleihe_v201215-17-bond-2017-de000a1pgvs9

¹⁵ A fol. 10

¹⁶ A fol. 124

¹⁷ A fol. 24

f'Marzu 2013. A bazi tal-kontenut ta' din il-prokura,¹⁸ il-genituri tal-ilmentatur setghu, fost ohrajn, jaghmlu dak kollu li huma hassew necessarju minghajr ma jkun mehtieg il-kunsens tal-ilmentatur.

L-ilment imressaq jittratta l-fatt li l-provditur tas-servizz ma harisx kif suppost il-flus li gew mgħoddija minghand l-ilmentatur sabiex jinvesti.

Jekk primarjament wiehed jibda billi jaghti harsa lejn l-investimenti li l-ilmentatur, jew ahjar missieru f'ismu, kien għamel mal-provditur tas-servizz qabel dawn li qed jitressaq dwarhom dan l-ilment, kienu fil-maggor parti tagħhom *bonds* diretti, filwaqt li kellu wkoll *bond portfolios*.

Meta wiehed jeskludi l-*bond portfolios*, ma tistax ma tigix innotata r-rata tal-imghax li l-ilmentatur kien qed jircievi minn dawn il-*bonds*, liema rata ma kinitx inqas minn 6.5% u anke lahqet id-9.875%. Għalhekk l-ilmentatur, jew il-prokuratur tiegħu, ma jistghux issa jghidu li l-portafoll tal-ilmentatur kien jikkonsisti f'investimenti li kienu ta' riskju baxx.

Ir-rapprezentant tal-provditur tas-servizz indika bic-car li:

*'Nerga' nikkonferma li l-klijent dejjem insista li jinvesti f'*bonds* b'imghax għoli ta' aktar minn 6% u li jkunu bi prezz taht il-par halli apparti d-dhul mill-kupun ikollu qligh kapitali.'*¹⁹

Dak li ntqal mill-provditur tas-servizz f'dan ir-rigward mhux kontradett mill-ilmentatur.

Minkejja li fl-ilment tiegħu l-ilmentatur sahaq li għamel l-investment sabiex idahhal ftit imghax iktar, dan huwa kontradett mill-*Client Fact Find*²⁰ fejn jidher car li l-ghan tal-ilmentatur wara l-investment tiegħu kien ukoll dak ta' *capital gain*. L-azzjoni sabiex jinvesti f'*bonds* li l-prezz tagħhom ikun taht il-par, hija ukoll evidenti mid-diversi *Term Sheets*²¹ fir-rigward ta' investimenti precedenti li gew ipprezentati mill-provditur tas-servizz. Il-prezz tal-*bonds* diretti li l-ilmentatur kellu kienu gew kollha mixtrija bi prezz taht il-par.

---

¹⁸ A fol. 131

¹⁹ A fol. 126

²⁰ A fol. 160

²¹ A fol. 135, fol. 136, fol. 141, fol. 144, fol. 150

Ukoll, ma jistax jinghad li *l-bonds* li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment kellhom karatteristici, partikolarment dawk relatati ma' riskju, li kienu daqstant differenti mill-*bonds* li l-ilmentatur kellu qabel. Pjuttost jista' jinghad li jekk jittiehed il-kupun bhala indikatur ewlieni tar-riskju tal-*bond*, (li kupun gholi huwa indikatur ta' riskju gholi), kien hemm drabi ohra qabel fejn kienu gew mibjugha *bonds* li kienu aktar riskjuzi minn dawk li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment.

Konsiderazzjonijiet Finali u Konkluzjoni

Fl-ilment tieghu l-ilmentatur jghid li l-provditur tas-servizz ma harisx kif support il-flus li hu ried jinvesti.

Però, l-ilmentatur - li kwazi ma xehed xejn f'dan il-kaz - ma gab l-ebda prova dwar dan; u dan lanqas jirrizulta mill-analizi li ghamel l-Arbitru f'din id-decizjoni.

A bazi tad-dokumenti esebiti u l-evidenza imressqa f'dan il-kaz, jirrizulta li ma sar xejn hazin min-naha tal-provditur fil-konfront tal-ilmentatur fir-rigward ta' dak li qed jigi ilmentat.

L-investimenti li saru tul ir-relazzjoni tal-ilmentatur mal-provditur tas-servizz mhumix investiment ta' persuna kawta li l-ammont li kellu f'polza tal-assigurazzjoni tal-hajja ried sempliciment dhul minnhom sabiex jissalvagwardja dak l-istess ammont kif allega.

L-azzjonijiet mehuda mill-ilmentatur, jew ahjar, minn missieru f'ismu, partikolarment li jixtri *l-bonds* bi prezz anqas minn dak *par*, filwaqt li jbiegh dawn l-istess *bonds* sabiex jirrealizza qligh kapitali li hu jkun ghamel, juri bic-car li l-ghan tal-ilmentatur ma kienx biss li jiehu lura dak li hu jkun investa, bhalma indika fl-ilment tieghu meta qal:

*'Jien kont infurmat li ghalkemm il-valur tal-investment jista' jitla' kif jista' jinzel, dejjem qaluli li dak li investajt meta jaghlaq fiz-zmienu jien xorta niehu l-flus li nkun tfajt fl-investment.'*²²

---

²² A fol. 6

Fuq kollox, mill-*Gain/Loss Analysis* jidher bic-car li l-ilmentatur dejjem lahaq l-ghan ewlieni tieghu mill-investment, dan ghaliex, apparti l-kupuni li hu rcieva, ghajr ghall-*bond portfolios*, dejjem ghamel qligh kapitali.

Ghaldaqstant, jista' jigi konkluz li dan huwa kaz car fejn l-ilmentatur kien lest li jidhol ghar-riskju tal-investment, izda meta l-affarijiet ma marrux kif mistenni u, eventwalment, tilef il-flus, ghazel li jressaq dan l-ilment.

Fil-fatt, fir-rigward tar-riskju li l-ilmentatur, jew missieru, kien lest li jidhol ghalih, il-provditur tas-servizz indika bic-car li:

*'Kont wissejt lil BB li ma kellux iqabbel il-portafoll tieghu ma' ta' DB ghax hemm differenza kbira fl-ammont ta' assi ta' investment bejniethom u fit-tip ta' riskju li wiehed ghandu jesponi ruhu ghalih. Huwa kien qal li f'kaz li xi investment ta' DB kien imur hazin jew ifalli kien jaghmel tajjeb ghal dan it-telf hu ... BB kien qed imexxi l-kont ta' ibnu daqsliekku l-kont tieghu stess b'attitudni ta' riskju simili.'*²³

Fl-ebda hin dan ma gie ikkontestat.

Il-fatt li investitur, li kien konxju ta' x'kien l-ghan wara l-investment tieghu, kien qed jaddotta l-istrategija ta' investment li, eventwalment, wasslet biex intilfu l-flus, ma jistax wara jghid li l-flus fdati f'idejn il-provditur tas-servizz ma gewx imharsa kif suppost.

Ghalhekk l-ilment m'huwiex wiehed gust, ekwu u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari tal-kaz u qed jigi michud.

Peress li l-Arbitru cahad diversi eccezzjonijiet preliminari tal-provditur tas-servizz kull parti thallas l-ispejjez taghha.

Dr Reno Borg
Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

---

²³ A fol. 126